

Provincie Noord-Brabant

Uitvoeringsagenda Brede Welvaart 2024-2027

Voortgangsrapportage 2026

Themadag Provinciale Staten
25 september 2026

Programma

**1. Introductie stand van
zaken uitvoering**

**2. Belangrijkste
ontwikkelingen**

**3. Aanpassingen
uitvoeringsagenda**

1. Introductie en stand van zaken uitvoering

- Ambitie: de **brede welvaart van alle Brabanders** te versterken
- Richtinggevend kompas: helpt ons om economische, sociale en ecologische opgaven in **samenhang te beschouwen en af te wegen**
- De urgentie en complexiteit van de maatschappelijke opgaven waar Brabant voor staat, vragen om deze **integrale benadering**
- Provinciale keuzes worden niet alleen beoordeeld op hun effecten in het **'hier en nu'**, maar ook op de gevolgen voor **toekomstige generaties** ('later') en voor **andere regio's en landen** ('elders')
- Brede welvaart is een **werkwijze**
- De uitvoering laat zien dat het integreren van brede welvaart in de dagelijkse beleidspraktijk een **langdurig leer- en ontwikkelproces** is
- Brede welvaart draagt bij aan **beter onderbouwde, samenhangende en toekomstbestendige keuzes** voor Brabant

SAMEN
WERKEN AAN
BREDE
WELVAART

1. Introductie en stand van zaken uitvoering

Agenderen – Afwegen - Aanjagen

Agenderen: brede welvaart op de agenda

We maken bredewelvaart-denken en –doen onderdeel van ons handelen, zowel intern als extern. Brede welvaart biedt perspectief om in samenhang naar vraagstukken te kijken. Dit betekent: zaken met elkaar verbinden en onder dezelfde agenda brengen.

Afwegen: brede welvaart als afwegingskader toepassen in beleid

Brede welvaart streeft naar een balans tussen verschillende uitgangspunten: sociaal-maatschappelijk, ecologisch en economisch. Dat moet leiden tot bredere afwegingen bij het plannen en uitvoeren, waarbij we de burger centraal stellen.

Aanjagen: brede welvaart als doe-methode

We zien een duidelijke trend bij gemeenten, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en bedrijven om toekomstig handelen te plaatsen in de context van brede welvaart. Het zoeken naar het juiste evenwicht tussen economische, sociale en ecologische waarden is ingewikkeld. Toch zien we steeds meer initiatieven die het inzicht in brede welvaart vergroten. Als provincie maken we pas echt het verschil in de ontwikkeling van brede welvaart als we denken weten om te zetten in doen. Dit doen we door goede voorbeelden binnen provinciaal beleid te ondersteunen. Maar ook door te investeren in die lokale en regionale projecten die vanuit breed perspectief zijn opgezet en uitgedacht.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Signalen en trends als basis voor het sturen op brede welvaart

Trend: De druk op de 'generatie van de toekomst' (Jongvolwassenen 18-35 jaar)

- Jongvolwassenen in Brabant ervaren meer uitdagingen dan oudere generaties.
- Minder kansen op bijvoorbeeld de woningmarkt en hoge prestatiedruk
- Bijna 1 op de 10 jongvolwassenen ervaart mentale klachten.
- **Hier en nu:** verminderde kwaliteit van leven van jongeren
- **Later:** Risico op lagere arbeidsproductiviteit, minder innovatiekracht en lagere maatschappelijke participatie
- **Elders:** Beperkte directe relatie

De stapeling van woon- en mentale uitdagingen bij jongvolwassenen vraagt om beleid dat de positie van toekomstige generaties expliciet meeweegt.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Signalen en trends als basis voor het sturen op brede welvaart

➡ Trend: geografische kloof (stad vs. platteland en Oost vs. West)

- Inwoners in het buitengebied en de dorpen zijn over het algemeen *meer* tevreden over hun brede welvaart dan stedelingen.
- **Hier en nu:** Verschillen in ervaren brede welvaart
- **Later:** Kans op structurele regionale ongelijkheid
- **Elders:** Binnen de provincie

Dit wijst op een mogelijke behoefte aan meer differentiatie tussen regio's. Waar de focus in de MRE-regio wellicht meer moet liggen op het beheersbaar houden van de druk op de leefomgeving (mobiliteit, drukte), vraagt West-Brabant om extra impulsen op het gebied van sociale cohesie, gezondheid en economische kansen.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Signalen en trends als basis voor het sturen op brede welvaart

Trend: de spanning tussen Materiële Welvaart vs. Leefomgeving

- Noord-Brabant scoort bovengemiddeld hoog op *materiële welvaart* (inkomen, werkgelegenheid) en onderwijs.
- Mobiliteit, bereikbaarheid en veiligheid achterblijven
- Gezondheidsindicator baart zorgen
- **Hier en nu:** Hoge economische welvaart
- **Later:** Risico op uitputting natuurlijk kapitaal en gezondheid
- **Elders:** Klimaat- en milieueffecten buiten Brabant

Brabant presteert economisch sterk, maar dat betekent niet automatisch dat alle aspecten van brede welvaart zich in gelijke mate positief ontwikkelen en dat alle mensen daar in gelijke mate van profiteren. Dit raakt de kern van brede welvaart. Economische groei (brede welvaart 'Hier en Nu') en de afweging tussen economische groei en effecten op milieu en gezondheid ('Later'). Een brede welvaartsbenadering is breed afwegen: leefbaarheid, schone lucht en fysieke bereikbaarheid van voorzieningen. Naast sturen op banengroei ook oog hebben voor andere maatschappelijke doelstellingen.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Signalen en trends als basis voor het sturen op brede welvaart

Trend: de scherpe toename van eenpersoonshuishoudens

Prognoses laten zien dat richting de toekomst ruim 40% van alle Brabantse huishoudens uit eenpersoonshuishoudens zal bestaan (in de steden ligt dit nog hoger).

- Verandert de dynamiek van de woningmarkt
- Kan bijdragen aan een groter risico op eenzaamheid en een lagere score op de indicator 'sociale samenhang/grip op samenleven'.
- **Hier en nu:** Toenemende druk op woningmarkt en sociale netwerken
- **Later:** Kans op toenemende eenzaamheid en zorgvraag
- **Elders:** Geen directe relatie

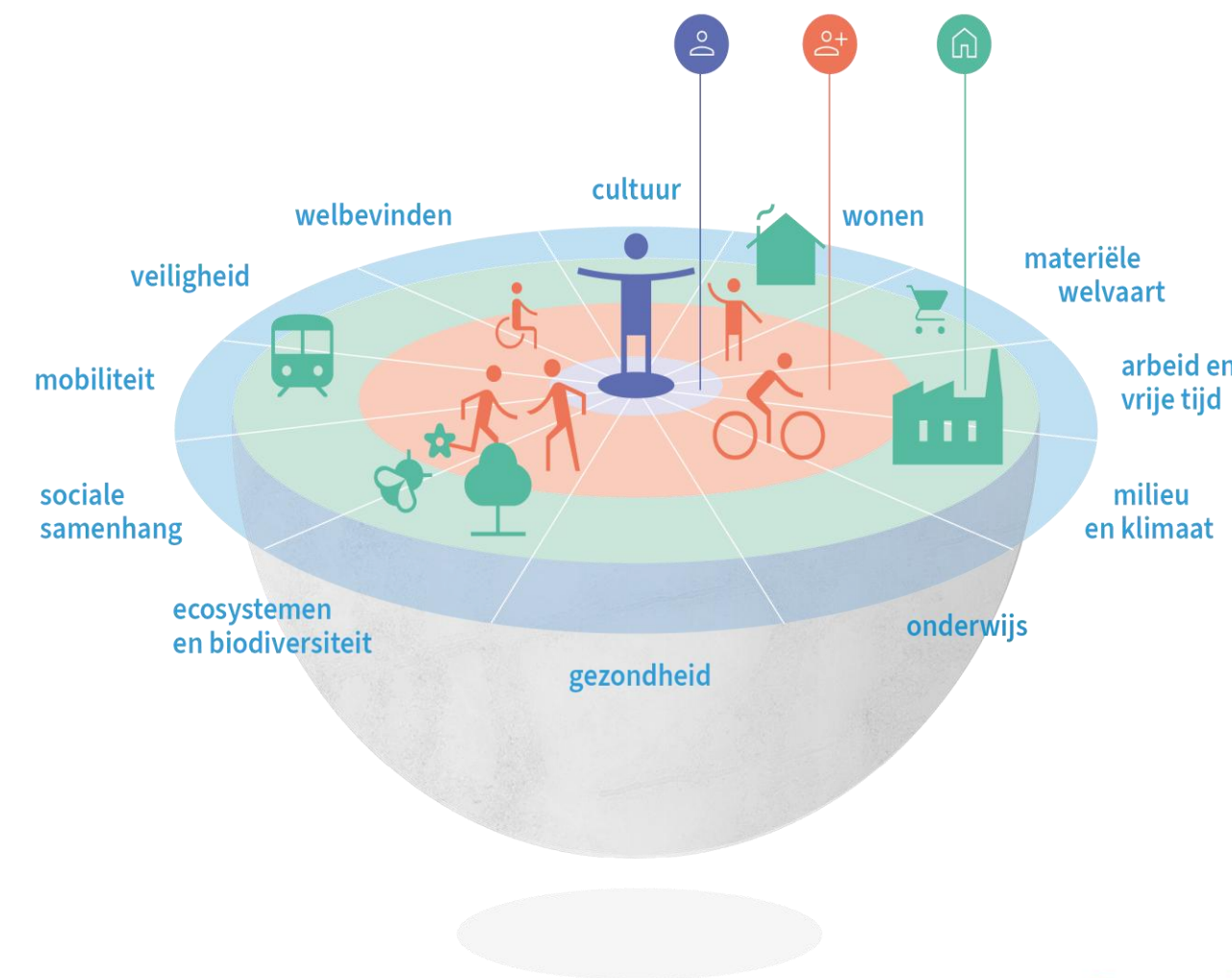
Dit signaal overstijgt traditionele beleidskolommen. Dit vraagt naast nieuwe woonvormen en het bouwen van traditionele gezinswoningen ook een stimulans in concepten die ontmoeting en sociale veerkracht in buurten bevorderen.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

In de praktijk

- Monitor Ervaren Brede Welvaart
- Serious Game Brede Welvaart
- 28 oktober: kennisbijeenkomst 'Wat is van waarde?' | Brabant
- Onderzoek intern binnen organisatie; #hoe dan?
 - Gesprekken met programmamanagers i.s.m. de academische werkplaats Brede Welvaart over het toepassen van Brede Welvaart
- Tweede ronde Brabant Outcomes Fund (BOF)

3. Aanpassingen uitvoeringsagenda

Er zijn geen voorstellen om de uitvoeringsagenda te wijzigen.

Bedankt voor jullie aandacht